

Федина О. О.,
студ. гр. ОПАГ-22,
Національний університет «Львівська політехніка».
Науковий керівник – Нашкерська М. М.,
к.е.н., доцент кафедри обліку та аналізу

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

При веденні бухгалтерського обліку в туристичних організаціях значна увага зосереджується на таких об'єктах бухгалтерського обліку, які наведено на рис. 1.

Рис. 1. Об'єкти обліку на туристичних підприємствах [1]

Сутність доходу як одного з об'єктів обліку та методологічні засади формування інформації про доходи в бухгалтерському обліку, розкриття відповідної інформації у фінансовій звітності підприємств України визначаються НП(С)БО «Загальні вимоги до фінансової звітності» 1 та П(С)БО 15 «Дохід» [2].

Цими стандартами дохід визнається як збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства).

Згідно з П(С)БО 15 «Дохід» доходи підприємств поділяються на: доходи від операційної діяльності (дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та інші операційні доходи), доходи від фінансової діяльності, інші доходи. У загальній сумі доходів підприємств туристичної галузі переважають доходи операційної діяльності, отже, від правильного відображення цих доходів у бухгалтерському обліку прямо залежить правильність визначення фінансового результату та якість сформованої фінансової звітності.

Бухгалтерський облік доходу від реалізації туристичного продукту туроператором залежить від того, на основі яких угод з постачальниками працює

туроператор та від того, як продається туристичний продукт (безпосередньо туристу чи через турагента).

Згідно з П(С)БО 15 дохід, пов'язаний з наданням послуг, визнається, виходячи зі ступеня завершеності операції з надання послуг на дату балансу, якщо буде достовірно оцінений результат цієї операції.

Таким чином, на дати отримання попередньої оплати та передачі ваучера дохід відповідно до цих вимог не визнається. Якщо початок та завершення туристичного обслуговування припадають на один звітний період, то датою визнання доходу від реалізації турпродукту є дата завершення туробслуговування. У випадку, коли дата початку та завершення туру припадають на різні дати балансу, на практиці досить складно визначити достовірну суму доходу, узгодити її з замовником та оформити це первинними документами. Це пов'язано з тим, що ціна туру, як правило, є загальною без визначення окремої вартості усіх складових туристичного продукту. Туристи споживають туристичний продукт цілісно і визнають в процесі самого туробслуговування, що послуги їм надані у повному обсязі і претензій до туроператора вони не мають. Тому варто вважати, що в такому випадку вимоги п. 10 П(С)БО 15 «Дохід» виконуються повністю тільки після завершення туробслуговування [3].

Окрім цього, варто зауважити, що для суб'єктів туристичної діяльності не поширюються норми ПКУ щодо визнання податкового зобов'язання з ПДВ. Так, туристичне підприємство нараховує такі зобов'язання разом із визнанням доходу, а не на дату надходження попередньої оплати.

Узагальнюючи вищесказане, необхідно наголосити, що на структуру та характер доходів туристичного підприємства, організацію та методику їх обліку впливає комплекс факторів, зокрема: організаційна форма туристичної діяльності, договірні умови надання туристичних послуг, законодавчі вимоги до суб'єктів туристичної діяльності тощо.

Література

1. Рошко Н. Бухгалтерський облік і звітність суб'єктів туристичної діяльності як база для контролю та аналізу / Н. Рошко // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. – №13. – 2011.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів України від 29. 11.1999 р. № 290 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
3. Колісник Г.М. Бухгалтерський облік в туризмі: навчальний посібник / Г.М. Колісник, Л.О. Гелей, Т.П. Данканич. — Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2016. — 140 с.